

Bo nauk 8. septembra 1943 kaj zalegel?

Na ta dan pred 40 leti je predsednik italijanske kraljeve vlade, maršal Pietro Badoglio v kratkem radijskem nagovoru na Italijane sporočil, da je Italija podpisala brezpogojno predajo in da so se zato prenehale sovražnosti. S tem se je za tedanjo vlado tudi prenehala vojna, ki jo je bil na začetku junija 1940 napovedal tedaj mogočni duče Angliji in njenim zaveznikom. Vojna se je torej končala s popolnim porazom Italije.

Poraz je bil toliko vidnejši in otipljivejši v naših krajih (v tedanji Julijski krajini), saj se je takorekoč čez noč zrušila v prah celotna državna stavba, ki jo je Italija gradila od leta 1918 dalje, se pravi natančno četrto stoletja.

Kdor je поблиže opazoval tedanje dogajanje, se je lahko na lastne oči prepričal, da je dotedanja oblast dejansko stala na umetnih temeljih, saj so na primer v večjih primorskih krajih, kot so Postojna, Idrija, Ajdovščina, Tolmin itd., v nekaj urah izginili vsi oblastniki, od sodnikov, podeštatov, orožnikov, do finančnih stražnikov. Vsi so zbežali, in sicer v smer, kamor smo Primorci menili, da ti ljudje tudi spadajo.

Sliko popolnega poraza italijanske države so nato več tednov dopolnjevale vrste preplašenih, lačnih ter raztrganih italijanskih vojakov, ki so se povečini peš umikali z dotedaj od Italije vojaško zasedenih jugoslovanskih ozemelj in bili usmerjeni »proti domu«, kot so pravili. Tedaj pa je prišla na dan prava duša našega primorskega ljudstva, ki je tem ljudem pomagalo, kolikor je pač moglo, s hrano in oblačili. Tako je ravnalo, čeprav je dobro vedelo, kakšne zločine je le nekaj mesecev ali celo morda le nekaj tednov prej ta vojska počenjala v zasedenih pokrajinah.

Primorsko ljudstvo je v tistih septembrskih dneh pred 40 leti bilo globoko prepričano, da ne bo nikoli več imelo opravka s takimi problemi, kot je na primer narodnostni obstoj, saj je imelo priložnost na lastne oči spoznati, kam je večinski italijanski narod privedla nacionalistična in imperialistična politika njegovih voditeljev. Razvoj dogodkov je kasneje dokazal, da za večino Primorske res ni več teh

dalje na 8. strani ■

Tragedija na Daljnem vzhodu še bolj zrahljala zaupanje v Andropova in tovariše

Sovjetska vlada je po šestih dneh molka — prej je le tiskovna agencija Tass objavljala krajše vesti, katerih vsebina pa je morala v svetu vzbujati najprej začudenje, nato zaprepaščenje in nazadnje sveto jezo — končno uradno priznala, da so njeni lovci sestrelili južnokorejsko potniško letalo Boeing 747, na krovu katerega je bilo 269 potnikov in članov posadke. Tudi najbolj preprost človek se pri tem mora vprašati, zakaj so se Sovjeti toliko dni obojavljali, preden so priznali nekaj, kar je bilo takoj jasno in tudi neovržno dokazano. Japonska varnostna služba je namreč že od dneva tragedije v bližini Sahalina razpolagala s posnetki pogovorov, ki so jih piloti sovjetskih lovcev imeli s svojimi oporišči, iz katerih izhaja, da je južnokorejsko potniško letalo sestrelila sovjetska raketa. Vse to so Japonci seveda takoj posredovali Amerikancem, ki so pri celotni zadevi tudi neposredno prizadeti, saj je bilo v sestreljenem letalu 51 ameriških državljanov. Ostali so bili, kot znano, iz Južne Koreje, Japonske, Taiwana, Avstralije ter nekaj tudi iz Evrope.

Sovjetska vlada je v svoji izjavi poudarila, da je prejel sovjetski pilot ukaz, naj letalo sestrelji, ker so bile pristojne sovjetske oblasti prepričane, da imajo opravka z ameriškim vohunskim letalom. Amerikanci pa pravijo, da to ne drži, češ da so Sovjeti dobro vedeli, da se v njihovem zračnem prostoru nahaja **civilno letalo**. Po vsej verjetnosti bo za vedno osta-

lo nepojasnjeno, kako je bilo mogoče, da je južnokorejsko letalo zgrešilo smer poleta in zašlo v sovjetski zračni prostor. To bi pojasnila le »črna škatla«, ki pa je ne bodo našli, ker je skupno z letalom na dnu Japonskega morja.

Če pa je letalo iz kakršnegakoli razloga zašlo v tuj zračni prostor, to seveda še ne pomeni, da ga je treba kratkoma sestreliti, pod pretnostjo, da ima vsaka država pravico, da čuva svojo nedotakljivost. Sovjetski lovci so imeli na razpolago vrsto sredstev, s katerimi bi lahko opozorili južnokorejskega pilota, da je smer njegovega poleta zgrešena, in bi lahko tudi dosegli, da bi letalo zasilno pristalo na kakem sovjetskem letališču. Zgodilo pa se je, da so se Sovjeti odločili za korak, ki se je izkazal za navaden zločin, saj je terjal smrt kar 269 nedolžnih ljudi.

Glavni vzrok za tragedijo ob otoku Sahalin je torej tudi po priznanju sovjetskih oblasti groba pomota pristojnih vojaških oblasti, ki so zamenjale potniško letalo vrste Boeing 747 z ameriškim vohunskim oziroma izvidniškim letalom RC-135. To je sicer tedaj res krožilo na področju, vendar izven sovjetskega zračnega prostora in je baje šlo za enega rednih takih letov vzdolž sovjetske meje na Daljnem vzhodu. Pomota pa bi po eni strani bila dokaz, da nekaj ni v redu v sovjetskem vojaškem stroju, po drugi strani pa se ni mogoče braniti vtisa, da je tej pomoti botroval tu-

dalje na 8. strani ■

Libanonu grozi razkroj

Umik izraelskih čet do reke Awali v južnem Libanonu je sprožil nov izbruh državljanske vojne, ki je sicer že dalj časa tlela v tej državi. Kot je bilo pričakovati, libanonski redni vojski ni uspelo, da bi vzpostavila svoje nadzorstvo nad ozemljem, ki so ga zapustile izraelske čete. Zankrat se ji učinkovito postavljajo po robu Džumblovci in nekatere druge muslimanske oborožene skupine.

V boje so bile po vsej verjetnosti namerno vpletene tudi enote mednarodne mirovne sile, ki je že utrpela več človeških žrtev. Mednarodno mirovno silo sestavljajo, kot znano, ameriške, britanske, francoske in italijanske čete, ki so se lani podale v Libanon, da bi predvsem omogočile ne-

krvav umik Arafatovih gverilcev iz Bejruta, pa tudi da bi ustavile prodiranje izraelske vojske, ki je libanonsko prestolnico tedaj oblegala in delno že zasedla. Toda s časom je postalo jasno, da je dejanska vloga mednarodne mirovne sile predvsem ta, da okrepi oblast libanonskega predsednika Amina Džemajela. Tega pa Džumblovci in drugi levčarski muslimanski voditelji ne sprejemajo, seveda ob podpori Sirije in torej Sovjetske zveze.

V Libanonu žive številne versko-etnične skupnosti, ki se dele v dve veliki skupini: v muslimane ter kristjane. V prvo skupino spadajo suniti, šiiti ter družji, v drugo pa maroniti, grški kato-

dalje na 2. strani ■

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 11. septembra, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.30 Mladinski oder: »V puščavi in goščavi«; 11.15 Nabožna glasba; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 »Počitnice... počitnice« — humoristična nadaljevanka; 3.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Nedeljski radijski zbornik: — Iz arhiva in tedenskih oddaj — Pozabljeni smeh: Miroslav Vilhar: »Poštena deklica.«; 17.00 Šport — Prenosi z naših prireditvev; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 12. septembra, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Beseda ni konj. Gostje v studiu: sestra Rafaela Saksida; 9.15 Roman v nadaljevanjih: Franček Rudolf: »Očka, vrni se nam zdrav domov!«; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 12.00 Naš avto. Pripravlja Vojmir Tavčar; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Zborovska glasba s tekmovalj in revij; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Mladinsko popoldne; 15.45 Literarni listi; 16.00 Klasični album; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Rubrika; 18.00 Na naši koži. Pripravlja Breda Pahor; 18.30 Priljubljeni motivi; 19.00 Radijski dnevnik.

■ TOREK, 13. septembra, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Pogovori. Pripravlja Lida Turk; 9.15 Roman v nadaljevanjih: Franček Rudolf: »Očka, vrni se nam zdrav domov!«; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 12.00 Ob stoletnici organiziranega glasbenega šolstva na Slovenskem. Pripravlja Tatjana Rojc; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotichek; 14.30 Naš jezik; 14.35 Poeti rocka; 15.45 Literarni listi; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Rubrika; 17.40 Ennio Flajano: »Prekinjen razgovor.«; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SREDA, 14. septembra, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Po svetu sem in tja. Pripravlja Miladin Černe; 9.15 Roman v nadaljevanjih: Franček Rudolf: »Očka, vrni se nam zdrav domov!«; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 12.00 Pod Matajurjan; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Zborovska glasba s koncertnega odra; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Mladinsko popoldne; 16.00 Klasični album; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Rubrika; 18.00 Kulturni odmevi iz Beneške Slovenije; Pripravlja Marino Vertovec; 19.00 Radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 15. septembra, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Beseda ni konj. Gost v studiu: Jakob Kandut; 9.15 Roman v nadaljevanjih: Franček Rudolf: »Očka, vrni se nam zdrav domov!«; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Skladbe slovenskih in jugoslovanskih avtorjev; 11.30 Opoldanski zbornik; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotichek; 14.30 Naš jezik; 15.45 Literarni listi; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Rubrika; 18.00 Pogovori o naših otrocih; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PETEK, 16. septembra, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Trim za vsakogar. Pripravlja Sonja Milič; 9.15 Roman v nadaljevanjih: Franček Rudolf: »Očka, vrni se nam zdrav domov!«; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 11.30 Glasbeni potpuri; 12.00 Na počitnice; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Slovenske umetne in ljudske pesmi; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Od ekrana do ekrana; 15.45 Literarni listi; 16.00 Klasični album; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Rubrika; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 17. septembra, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Radijski mozaik; 9.15 Roman v nadaljevanjih: Franček Rudolf: »Očka, vrni se nam zdrav domov!«; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 12.00 »Bom naredu st'zdice, čjer so včas b'le« — glasnik Kanaške doline; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Otroški kotichek; 14.30 Naš jezik; 14.35 Iz studia neposredno; 17.00 Kratka poročila; 17.30 Rubrika; 19.00 Radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »Novi list« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 — Odgovorni urednik: Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart. Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Libanonu grozi razkroj

■ nadaljevanje s 1. strani

liki, armenski katoliki, armenski protestantje, sirske katoliki in protestantje in še drugi. Politično sožitje med njimi je od nekaj bilo sila težavno. Kljub temu pa so se še za časa francoske kolonialne nadvlade med obema svetovnjima vojnama sporazumele in sprejele ustavo, ki je v kasnejših letih doživela več reform in dopolnitev, še zlasti leta 1943, ko je Libanon dosegel neodvisnost in postal predsedniška republika. Ustava med drugim določa natančno razdelitev oblasti med različnimi etničnimi skupnostmi. Ker so kri-

OBVESTILO

Centjene naročnike in bravce obveščamo, da uprava Novega lista redno posluje ob torkih, sredah in četrkih od 9.00 do 11.30.

stjani bili številnejši od muslimanov, ustava npr. določa, da mora biti republiški predsednik kristjan, predsednik vlade musliman, od enajstih ministrov pa mora biti šest kristjanov in pet muslimanov.

Politično ravnovesje v »bližnjivzhodni Švici«, kot so Libanonu nekaj rekali, se je ohranilo do leta 1975, ko je tudi zaradi priselitve Arafatovih Palestincev prvič izbruhnila državljanska vojna, v katero so leto kasneje posegle sirske oborožene sile. Sirci se od tedaj niso več umaknili iz Libanona, ki je lani doživel novo tujo delno zasedbo, in sicer izraelsko. Tedaj se je zdelo, da se bodo politični voditelji različnih etničnih skupnosti med sabo spravili in nanovo uveljavili libanonsko ustavo. Po atentatu, v katerem je izgubil življenje komaj izvoljeni predsednik Bahtir Džemajel, pa se je napetost med njimi obnovila in se v teh tednih pojavila v obliki srditih oboroženih spopadov.

Predsednik Amin Džemajel je ob novem izbruhu sovražnosti povabil na pogajanja svoje politične nasprotnike, začenši z Walidom Džumb-

tom. Za tako rešitev se zavzemajo diplomacije različnih zmernih arabskih vlad pa tudi držav, ki so v Libanonu vojaško prisotne v okviru mednarodne mirovne sile. Tako je pretekli torek italijanski ministrski predsednik Bettino Craxi povabil Džumbata v Italijo, da bi ga pridobil za politično reševanje libanonske krize. Pogajanja, če bo do njih sploh prišlo, bodo vsekakor zelo težka tudi zato, ker Džumbat in drugi lovičarski muslimanski voditelji ne priznavajo več veljavnosti sedanji libanonski ustavi. Po njihovem so med drugim danes muslimanski Libanonci številnejši od krščanskih in zatorej zahtevajo večji delež oblasti od onega, ki ga predvideva sedanja ustava. Dodatno težavo predstavlja seveda dejstvo, da je Libanon danes eno izmed mnogih zarišč mednarodne napetosti, v katerih sta bistveno vpleteni obe svetovni velesili. Ob vsem tem ne gre nadalje pozabiti, da že dalj časa gojita tako Sirija kot Izrael aneksionistične načrte nad libanonskim ozemljem. Očitno je torej, da bodisi zaradi notranjepolitičnih razlogov, bodisi zaradi zunanjepolitičnih razlogov Libanonu grozi razkroj.

—o—

CARSTENS V JUGOSLAVIJI

Od ponedeljka se nahaja na uradnem obisku v Jugoslaviji zahodnonemški predsednik Karl Carstens, ki ga spremlja zunanji minister Genscher. Že v ponedeljek je prišlo do prvih uradnih pogovorov, na katerih sta oba predsednika — kot poroča Tanjug — izrazila zadovoljstvo za razvoj odnosov med državama. Med drugim sta predsednika ugotovila, da k pozitivnemu razvoju medsebojnih stikov prispeva tudi prisotnost številnih jugoslovanskih delavcev v Zvezni republiki Nemčiji in prav tako dotok nemških turistov v Jugoslavijo. Med drugim so govorili tudi o razširitvi sodelovanja, da bi omejili teroristična dejanja proti Jugoslaviji. Med obiskom sta se sestala tudi zunanja ministra Mojsov in Genscher, ki sta obravnavala mednarodne probleme.

Papež Janez Pavel II. obiše Avstrijo

V soboto, 10. t.m., se bo začel obisk papeža Janeza Pavla II. na Dunaju. Avstrija, v kateri je 87% prebivalstva katoličanov, se je mrzlično pripravljala na pomembno srečanje. Prireditelji obiska računajo, da se bo v nedeljo zbral na Dunaju v parku ob Donavi, kjer bo maša na prostem, milijon ljudi. Praznično vzdušje motijo le člani mladinske organizacije socialistične stranke, ki napovedujejo manifestacijo proti papeževemu obisku, češ da papež posega na politično področje, in zaradi cerkvenih stališč o razporoki in splavu. Vodstvo socialistične stranke je manifestacijo že vnaprej kritiziralo.

Papežev obisk sovpada z dvema pomembnima dogodkoma. Na Dunaju se bo že v petek začel avstrijski katoliški shod, ki ima geslo »Zbranost in spreobrnitev«. 13. septembra pa se bo papež spomnil 300-letnice zmage poljskega kralja Jana Tretjega Sobjeskega nad Turki, ki so oblegali Dunaj in ogrožali krščanski svet. Papež se bo tistega dne podal na grič Kahlemburg, kjer je bila glavna bitka.

V soboto bo papež vodil tudi besedno

bogoslužje, posvečeno Evropi, njenim krščanskim koreninam in bratstvu med narodi. Med štirimi prisotnimi kardinali iz tujine bo tudi zagrebški kardinal Kuhalić. V nedeljo bo že omenjena osrednja maša na prostem. Popoldne bodo srečanja s predstavniki oblasti in diplomati. Papež bo tudi obiskal bolnišnico za neozdravljivo bolne. V ponedeljek bo imel mašo v stolnici svetega Štefana in bo obiskal dunajski sedež Združenih narodov. Srečal se bo tudi s tujimi delavci in s poljsko skupnostjo na Dunaju. V torek bo poleg Kahlemburga obiskal tudi Marijino svetišče Marija Zell na avstrijskem Štajerskem, kjer je med drugim pokopan madžarski primas Mindszenty.

Pepeževega obiska na Dunaju se bodo aktivno udeležili tudi koroški Slovenci. Sooblikovali bodo papeževo srečanje z mladino, med nedeljsko mašo pa so napovedane tudi slovenske točke in pesmi. Sodelovalo bo 150 koroških pevcev in pevkv. Ravnotako bodo Slovenci sodelovali v Maria Zelli, kjer bo tudi somaševal s papežem neki slovenski duhovnik.

Pogovor s predsednikom A. Terčonom

Združevanje sil na področju ženske odbojke

Predsednik KD »Igo Gruden« in SD »Sokol« iz Nabrežine Antek Terčon je prejšnji teden na tiskovni konferenci v nabrežinski telovadnici sporočil vest, ki je gotovo zelo pomembna za slovenski zamejski šport. Opozoril je namreč, da je prišlo na področju ženske odbojke do združitve sil in do tesnega sodelovanja med štirimi slovenskimi športnimi društvi na Tržaškem, in sicer med Sokolom, Borom, Kontovelom in Bregom. Prvi in za sedaj najvidnejši rezultat takega sodelovanja je združena odbojarska ekipa Sokol Meblo, ki bo letos nastopala v B ligi italijanskega odbojarskega prvenstva. Ekipo sestavlja 13 igralk, članic Sokola in Bora, in sicer: Sonja Antoni, Mirjam Klemše, Vesna Klemše, Cirila Kralj, Viviana Kus, Lia Legiša, Marija Gracija Legiša, Vida Legiša, Elena Maver, Lorenca Mervic, Elena Paulina, Rada Cergol in Vlasta Pesaresi. Ekipo bo vodil Anton Jurman z Reke, dosedanji trener nabrežinskega Sokola.

Predsednika Antka Terčona smo naprosili, naj za naše bralce pojasni razloge, zaradi katerih je prišlo do tega koraka v našem zamejskem športu.

Po dolgih letih športnega udejstvovanja v zamejstvu, ko so posamezna društva oz. ekipe nastopale s spremenljivo srečo, so se športni delavci zavedli, da je nujno sodelovanje med našimi društvi, če hočemo ohraniti in utrditi raven našega športa. To zlasti zaradi manjšega števila mladine, kot tudi in predvsem zato, da z združenimi močmi lahko dosežemo boljše rezultate in tako tudi pred večinskim narodom pokažemo boljše kakovostno raven. Nedopustno je namreč, da so se morale naše ekipe skoro vedno boriti proti izpadu, kakor hitro so nastopale v višjih ligah. To je nekje nujno zaradi našega omejenega zaledja. Če pa svoje moči združimo, lahko dosežemo boljše rezultate. Seveda taka reprezentanca ne more biti sama sebi cilj, ampak mora za njo stati organizirana skrb za naraščaj in za ustvarjanje nove športne zavesti, ki naj dokončno odpravi vaški kampanilizem. Zavedati se moramo — in tega se skoro vsi slovenski športni delavci zavedajo —, da nas tudi šport predstavlja in to na takih ravneh, ki večkrat presegajo celo meddeželno raven in seznanjajo italijansko javnost širom po državi z našo prisotnostjo na tem koščku zemlje.

Ste morali odpraviti mnogo težav, preden ste dosegli sporazum?

Težave so seveda bile, a bolj tehnične narave, saj smo si bili takoj vsi edini, da so temelji sodelovanja pravilni in v tem duhu smo odpravili z relativno lahkoto vse težave, razen seveda še ne popolnoma finančnih, ki pa že tako tarejo vse naše organizacije.

Nekdo je dejal oziroma napisal, da je glavni razlog za sestavo združene ekipe dejstvo, da tako Bor kot Sokol preživlja krizo, kar zadeva podmladek. Je bil to zares glavni in tudi odločilni razlog?

S to trditvijo se nikakor ne bi mogel strinjati, saj tako Bor kot Sokol imata številne in kako-

vostne mladinske ekipe (naj omenim le, da se je Sokol s svojo ekipo »under 15« lansko sezono uvrstil v pokrajinski finale). Res pa je, da bi naši članski ekipi, če ne bi prišlo do združitve, morali nastopati v B ligi brez večjih ambicij. Tako pa smo dali možnost enakovrednim igralkam, da igrajo skupaj, mladim pa, da si med vrstnicami naberejo izkušenj za kakovostni skok v prihodnji ali eni prihodnjih sezon.

Kakšne bodo odslej naloge posameznih športnih društev?

Posamezna društva bodo morala, kot so že doslej, obvezno gojiti od mini volley-a do odbojke v vseh prvenstvih do mladinskega. Izjema so le posamezne mladinke, ki lahko prestopijo v ekipo enega izmed društev, če se ponudi priložnost, da bi lahko imeli res kakovostno ekipo, ki bi se borila za boljše rezultate.

Sokol Meblo je torej ime združene ekipe. Bi na kratko obrazložili vlogo podjetja Meblo?

Ime Sokol Meblo ima le tehnični pomen, ker ekipa mora nastopati pod imenom društva, ki ima pravico do nastopanja v posamezni ligi; ime sponzorja pa je le dodano zaradi razumljivih reklamnih razlogov. Moram pa pohvaliti podjetje Meblo, ne le za denarni prispevek, ki nam ga daje, ampak predvsem zato, ker je z navdušenjem podprlo idejo združevanja in nam izkazalo vse svoje zaupanje. Prepričan sem, da ne bomo razočarali ne Mebla ne naših starih in novih navijačev.

Kako so odločitev društev sprejele neposredno prizadete igralkе?

Posamezne neposredno prizadete igralkе so z navdušenjem sprejele to odločitev, saj vidijo v tem konkretno možnost, da tudi na področju ženske odbojke pridemo lahko do reprezentančne ekipe, ki je last vseh Slovencev v Italiji in ki se bo kot taka tudi povsod predstavljala. Z veseljem ugotavljamo, da so tudi italijanski krogi to pravilno razumeli in sam pokrajinski odbojarski predsednik dr. Jacolino se je na predstavitveni tiskovni konferenci zelo laskavo izrazil o tej pobudi, za kar se mu še enkrat zahvaljujemo.

Kaj si obetate od nove ekipe v letošnjem prvenstvu?

Od letošnje združene ekipe si obetamo resnosti tako na treningih kot med samim tekmovanjem in da bi se vsi zavedali, da bomo z resnim pristopom do športa in z samozavestnim nastopom na tekmah dali svoj prispevek k boljšemu poznavanju naše zamejske stvarnosti. S takim delom bodo tudi rezultati kvalitetni, če pride ali ne do napredovanja.

PROSTOR MLADIH

Ob zaključku skavtskih taborov

Z Velikim šmarnom so se zaključili tabori slovenske tržaške skavtske organizacije. Od takrat je minilo že nekaj tednov in prav je, da naša javnost zve kaj več o poletnem delovanju skavtov. Tudi letos je tržaški del Slovenske zamejske skavtske organizacije priredil šest taborov. Ta razdelitev se namreč zdi vodstvu potrebna, ker navadno manjši tabori bolje uspejo. Voditelji imajo tako več možnosti, da so z udeleženci tabora, kar je predvsem koristno za razne taborne dejavnosti, pri katerih so navsveti in vodenje voditeljev pozitivno sredstvo za pridobivanje izkušenj mlajših članov.

Šest skavtskih skupin se je utaborilo v treh krajih: v Cerovem logu, pri Šentjerneju na Dolenjskem, v Stranjah pri Kamniku in v Globasnici na Koroškem. Prvi so zaživeli višek skavtskega življenja novinci roverji in novinke popotnice. Pod vodstvom Eve Fičur so se odpravili na potovalni tabor na Dolenjsko. Njihov potovalni tabor je trajal od 21. do 31. julija. Petnajst članov in članic, ki se ga je udeležilo, je na potovanju po najjužnejših krajih slovenske dežele doživelo veliko zanimivosti. Prijaznost pokrajine, ki jim je z Gospodične nudila pogled do Triglava, gostoljubnost ljudi, je dalo veliko priložnosti za poglabitev in za debate o najrazličnejših temah in argumentih. V zadnjih dneh, ko so se utaborili v Cerovem logu, pa so organizirali in sodelovali pri zanimivih pobudah, ki jim bodo koristile kot priprava pri bodočem vodenju.

Od 29. julija do 13. avgusta sta v Globasnici na Koroškem taborila dva tabora izvidnikov. Prvega, ki so ga sestavljali vodi drugega stega (Prosek, Opčine, Repentabor), je vodil Kazimir Majowski, drugega, ki so ga sestavljali vodi iz mesta in Brega, pa Marta Fabris. Kraj in ljudje so bili znani, saj je pred tremi leti v Globasnici že bil tabor tržaških skavtov. Tudi tokrat se je Koroška pokazala kot zelo primeren taborni prostor, saj nudi veliko možnosti ne samo za izlete, ampak tudi za kulturne sprehode. Družbena in politična stvarnost naših rojakov pa lahko marsikaj pove tudi nam, saj tako mi kot oni živimo stvarnost narodne manjšine. Podobno kot pred tremi leti so naši skavti vzpostavili odlične stike z vaščani, tako da je večkrat prišlo do srečanj na družabni, a tudi informativni in kulturni ravni.

Ustavimo se še pri zadnjem taboru izvidnikov in vodnic, ki je taboril od 31. julija do 15. avgusta na istem prostoru kot tabor novincev roverjev in novink popotnic. Tudi zanje je bil tabor pri Cerovem logu pozitivna izkušnja. Številni izleti, hajki, razne dejavnosti na taboru in pogosti stiki z vaščani so vse udeležence obogatili za nepozabno izkušnjo.

Zelo pozitivno moremo tudi oceniti tabora volčičev in veveric. Letos so se najmlajši člani in članice skavtske organizacije utaborili v Stranjah pri Kamniku. Taborni prostor je bil za to vejo organizacije res odlično izbran. Nudil je namreč veliko

dalje na 7. strani ■

Izlet Slovenske skupnosti iz Devina Nabrežine v Črno goro

V okviru spoznavanja Jugoslavije je devinsko-nabrežinska sekcija SSK tokrat organizirala izlet v Črno goro. V soboto, 3. t. m., so se izletniki zbrali v Sežani že ob 3.30 zjutraj, od koder jih je Kompasov avtobus odpeljal na ljubljansko letališče. Že v avtobusu je nastalo prijetno vzdušje, ki je izletnike spremljalo ves čas. Z Brnika smo z letalom DC 9 Inex Adria odleteli proti dubrovniškemu letališču Čilipi, kjer nas je presenetilo krasno vreme, kot nalašč za ogled Črne gore. Prijazni Kompasov vođa Božo nam je med potjo z avtobusom sproti seznanjal z lepotami pokrajine od prekrasne Boke kotorske, katero smo celo obšli, do neverjetne ceste, ki se v serpentinah vzpenja nad samim zalivom. Marsikomu je zastal dih, ko je avtobus zavijal po ostrih in ozkih ovinkih. Pot nas je vodila mimo Njogoša — rojstne vasi vladike Petra Petroviča — do Cetinja, kjer smo si ogledali okolico in kraljevi dvorec ter se seznanili z izredno bogato zgodovino tega malega in ponosnega naroda. Po ogledu Cetinja smo se povzpeli na 1689 m visok Lovčen, kjer smo se z dobrim kosilom okrepčali, da smo nato lahko premagali približno 500 stopnic, ki so nas skozi tunel peljale do samega mavzoleja enega največjih črnogorskih sinov, vladiki in pesniku Njogošu. Mavzolej sam je res nekaj izrednega, še posebno je veličasten sam kip Njogoša in stebri pred vhodom. Vse je izklesano iz monolitnega granita. Z vrha gore pa je prekrasen pogled na velik del Črne gore. Marsikdo je pomislil, da bi lahko marsikateri narod vsaj malo posnemal ponos in samozavest Črnogorcev, ki so se znali uveljaviti po vsej Evropi.

Z Lovčena smo se odpravili mimo od potresa razdejane Budve, ki še čaka obnove, do Sv. Štefana, kjer smo prespali v hotelu Maestral. Ta je v neposredni bližini parka Miločer, bivše letne rezidence Karadjordjevičev. V hotelu so nam po večerji pripravili folklorni nastop, kjer smo lahko odkrili ne le večino plesalcev, ampak tudi napovedovalske sposobnosti našega vodiča, ki je kot pravi mednarodni »show man« napovedoval v vseh evropskih jezikih in mimo grede še zabaval goste.

Drugi dan smo si ogledali Sv. Štefan, sicer samo od zunaj, ker nas je med drugim presenetila močna ploha. Od tam smo odpotovali proti Dubrovniku, kjer nas je po kosilu čakal ogled mesta z vodičem, nato so si ženske lahko ogledovale trgovine, medtem ko so si ostali lahko privezovali dušo z domačim vinom ali dobro rakijo. Po večerji smo se žalostni odpravili na letališče, da se prehitro vrnemo domov. Tam pa nas je čakalo prijetno presenečenje, saj letalo ni moglo odleteti zaradi premočnega vetra. Naš dobri Božo pa nam je že organiziral prenočišče v enem najlepših hotelov v Cavtatu in to seveda zastonj. Ta podaljšek programa je vsem prišel prav, da smo videli še nekaj dodatnega in predvsem preverili odlično organizacijo Kompas, ki se najbolj izkaže v takih izrednih trenutkih.

Naslednje jutro smo se srečno vrnili domov zadovoljni s tem, kar smo videli in hvaležni organizatorju ter seveda vodiču Božotu, ki je medtem postal že eden naših, saj nam je pomagal celo, ko smo mu v slovo zapeli nabrežinsko himno.

nk

Jadranski zavod združenega sveta v Devinu

Zavod združenega sveta se je v tem tednu preselil iz hotela »Evropa« v nabrežinskem Bregu v Devinu, ki je njegov pravi sedež. Seveda je ta selitev tako za dijake kot za profesorje in upravno osebje povezana s precejšnjimi težavami.

V Devinu niso namreč še popolnoma urejeni vsi prostori, ki so namenjeni uporabi Jadranskega zavoda. Tako so se za enkrat dijaki in njihovi profesorji naselili v grajskem poslopju za goste, ki ga je dal na razpolago devinski princ Thurn und Taxis, v Motelu Agip in še v nekaterih zasebnih penzionih v vasi.

Stara osnovna šola v Devinu je sicer obnovljena, vendar pa še ni dokončno urejena in opremljena in zato v njej, za enkrat, ni pouka. Obnovitvena dela na bivši vojašnici finančnih stražnikov pa so se komaj začela, tako da zavod v tem letu še ne bo mogel razpolagati s temi prostori, ki naj bi bili namenjeni zavodski upravi, knjižnici in sejni sobi.

Tako bo pouk potekal v Motelu Agip, dokler ne uredijo in opremijo prostorov v

stari osnovni šoli. Po predvidevanjih bodo vsa najnujnejša dela, ki so potrebna, da šola lahko sprejme vase vse dijake, končana do druge polovice meseca oktobra, ko naj bi bila tudi slovesna otvoritev novih in dokončnih prostorov Jadranskega zavoda združenega sveta v Devinu.

Letos bo zavod obiskovalo 180 dijakov, ki prihajajo iz 41 držav vsega sveta. Med njimi bodo štirje dijaki, ki prihajajo iz slovenskih višjih srednjih šol v Trstu. Dva sta obiskovala zavod že lani, ostala dva pa sta uspešno opravila letošnji sprejemni izpit. Za 90 dijakov, ki so letos prvič vpisani, se je pouk v zavodu začel ta teden s pospešenim tečajem angleškega oz. italijanskega jezika.

Ostali pa bodo v času pred rednim začetkom pouka, se pravi do 12. t.m., sledili laboratorijskemu pouku, ki je bil lani onemogočen. Začenja se torej drugo šolsko leto Jadranskega zavoda združenega sveta, tokrat v Devinu in v precej nerodnih pogojih, ki bodo od profesorjev in di-

■ dalje na 8. strani

Obilna udeležba na Našem prazniku v Boljuncu

Tudi letošnji Naš praznik dolinske sekcije Slovenske skupnosti, ki je potekal na prostoru pri občinskem gledališču »F. Prešeren« v Boljuncu minulo soboto, nedeljo in ponedeljek, je z izjemo sobote zaradi slabega vremena privabil zelo številno občinstvo. Posebno velja to za nedeljo popoldne, ko je nastopilo lepo vreme in je bil na sporedu bogat kulturni program, v okviru katerega so nastopili folklorna skupina Uljanik iz Pulja, dekliški pevski zbor Slovenski šopek iz Mačkolj ter mladinska godba italijanske osemletke iz Umaga. Člani vseh treh nastopajočih skupin so odlično izvedli svoj program in jih je zato občinstvo navdušeno nagradilo z iskrenim aplavzom. Poleg vidnih predstavnikov tukajšnjega slovenskega političnega življenja so se Praznika udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij iz Kopra in Pulja, ki so omogočile gostovanje gori omenjenih skupin. SZDL sta zastopala tajnik Bertok in predsednik komisije za mednarodne odnose Šiškovič, tamkajšnjo italijansko narodno skupnost pa Miglioranza.

Ob zaključku kulturnega programa je sledil politični del, ko sta spregovorila tajnik sekcije Sergij Mahnič in pokrajinska odbornica Marija Ferletič iz Gorice. Prvi govornik je obravnaval krajevne razmere od upiranja razlašcanju pa do odnosov do drugih političnih strank v občini ter prizadevanj za narodni in socialni obstoj našega človeka, ki so mu stiki z matično domovino nujno potrebni.

Odbornica Marija Ferletič pa je v svojem govoru poudarila pomen in vlogo Slovencev v okviru politike plodnega sožitja med tu živečima narodoma ter smisel naporov za doseg pravične globalne zaščite po demokratični poti in važnost samostojnega nastopanja narodne manjšine kot političnega subjekta, kar so potrdili tudi vzpodbudni izidi letošnjih volitev.

Oba večera — v nedeljo in ponedeljek — je v splošno zadovoljstvo igral domači ansambel Pomlad.

—o—

NOVICE

Italijanska škofovska konferenca je odobrila dokument, ki obravnava problematiko katoliških šol v državi. Dokument opozarja, da so te šole pravno in gospodarsko zapostavljene in zahteva od države, naj jih finančno podpre. Razen KD so vse ostale stranke v bistvu že odklonile zahtevo škofovske konference.

—o—

Od 18. do 20. septembra bo v Zagrebu plenarno zasedanje katoliških škofov, ki predstavljajo vse škofovske konference v Evropi. Predmet razprave bodo med drugim stališča, ki so jih posamezne škofovske konference zavzele do vprašanja miru in razorožitve. Od ustanovitve skupnega predstavništva bo prvič takšno plenarno zasedanje izven Rima.

Mednarodni glasbeni natečaj »Cesare Augusto Seghizzi«

Pretekli teden je v Gorici potekal vsakoletni glasbeni natečaj »C.A. Seghizzi«. Letošnja izvedba je bila že 22. po vrsti. Naše mesto je preplavila množica pevcev, ki so govorili najrazličnejše jezike, nekateri pa so pritegovali pozornost goriških zijal s svojimi pisanimi narodnimi nošami. Tekmovanja se je udeležilo več kot 700 pevcev, ki so pripadali 22 različnim zborom in glasbenim skupinam, ki so prišle v Gorico iz 14 različnih držav. Pred številnim občinstvom so bile zastopane Italija, Jugoslavija, Španija, Francija, Velika Britanija, Avstrija, Nemčija, Finska, Poljska, Ogrska, Romunija, Bolgarija, Filipini in Argentina. Slovence sta zastopala zbor »Slava Klavora« iz Maribora in »Obala« iz Kopra. Nastopi so bili v središču mesta v veliki dvorani goriške »Unione ginnastica goriziana«. Revija se je začela v četrtek. V začetku natečaja so bile na sporedu klasične skladbe, v soboto in nedeljo pa narodne, nekatere sicer folkloristično obarvane. Letos so se zelo dobro odrezali predvsem bolgarski in ogrski pevci, ki so navdušili publiko, medtem ko so se tisti, ki so žejni novosti in posebnosti, navduševali nad ma-

drigalističnim nastopom zbora Turritano iz Porto Torres na Sardiniji in nad komornim petjem in izvajanjem različnih skupin, ki so pričarale poslušalcem renesančno ozračje. Letos je bila raven nastopajočih izjemno dobra. Bilo je precej novosti. Na splošno so nastopi želi burno ploskanje. Pa tudi drugače se je ustvarila nekakšna vez med pevci, ki pridejo vsako leto sem s celega sveta, in goriškim občinstvom. Med drugim so zbori nastopali posamič po cerkvah v Gorici in bližnji okolici. Celotnemu tekmovalstvu so prisostvovali številni predstavniki oblasti, v prvi vrsti goriški župan Scarano, ki je v soboto tudi uradno sprejel na goriškemu županstvu člane zborov, pa tudi ugledni gostje, ki so prišli celo iz dokaj oddaljenih krajev. Tako so med poslušalci bili tudi predstavniki bolgarskega, ogrskega in češkoslovaškega ministrstva za kulturo. Kaže torej, da je natečaj »Cesare Augusto Seghizzi«, ki se je v nedeljo zaključil, čedalje bolj poznan in cenjen, kar je važno predvsem za vlogo, ki jo počasi dobiva Gorica na kulturnem področju in v medsebojnem spoznavanju med bližnjimi in daljnimi narodi.

G. R.

Trinkov simpozij v Rimu

V papeškem zavodu Slovenik v Rimu se je v torek, 6. t.m., začel »Trinkov simpozij«, ki ga prireja Slovenska teološka akademija. Ob 120-letnici rojstva buditelja in duhovnega očeta beneških Slovencev Ivana Trinka želijo prireditelji prispevati svoj delež k spoznavanju moža, ki je opravil veliko delo kot pesnik, pisatelj, prevajalec, duhovnik, profesor za filozofijo, javni delavec in upravitelj.

V ponedeljek so se v Sloveniku zbrali predavatelji in drugi udeleženci, med katerimi je več beneških duhovnikov in javnih delavcev. Tako so prisotni tudi trije beneški zlatomašniki Angel Cracina, Paskval Gujon in Valentin Birtič, ki so v sredo somaševali na grobu sv. Cirila v cerkvi Sv. Klementa nedaleč od Koloseja. Udeleženci simpozija, ki ga vodi predsednik Slovenske teološke akademije dr. Maksimilijan Jezernik, so se udeležili tudi papeževе audience.

Posvet o Ivanu Trinku se bo končal v soboto z obiskom Montecassina, drugače pa so ti dnevi natrpani s predavanji in razpravami. Prvi dan je prof. Fran Kralj podal zgodovinski oris Beneških Slovencev, dr. Irena Lupinc-Košuta je orisala

Trinkovo življenjsko pot, italijanska redovnica sestra Rosalia Olanda Miazzo pa je predavala o Trinku

Simpozij o Trinku je že tretja večdnevna študijska pobuda v slovenskem papeškem zavodu Slovenik v Rimu. Pred dvema letoma so obravnavali misijonsko misel in delo med Slovenci, lani pa je bil simpozij, posvečen mariborskemu škofu Antonu Martinu Slomšku.

—o—

Avstrijski zvezni kancler Sinowatz je v sredo, 7. t.m., sprejel na Dunaju odposlanstvo koroških Slovencev, ki so ga sestavljali predstavniki Narodnega sveta koroških Slovencev in Zveze slovenskih organizacij na Koroškem. Pogovor je trajal približno dve uri. Predstavniki koroških Slovencev so zveznemu kanclerju obrazložili zahteve slovenske narodne manjšine, zlasti zahteve, naj se izvaja 7. člen avstrijske državne pogodbe, ki predvideva zaščito slovenske in hrvaške manjšine na avstrijskem ozemlju. To je bil prvi pogovor med novim kanclerjem in zastopniki koroških Slovencev po zadnjih državnozbornih volitvah.

Msgr. Oskar Simčič - škofov vikar

Kot piše tednik Voce Isontina, ki ga izdaja goriška nadškofija, je bil msgr. Oskar Simčič potrjen za škofovega vikarja za slovenske vernike goriške nadškofije. Imenovanje smo Slovenci že dalj časa pričakovali, saj je poteklo že osem mesecev, odkar je Gorica dobila novega nadškofa, ki pa do pred dnevi ni poskrbel za imenovanje svo-

jega vikarja za slovenske vernike. Msgr. Simčiču čestitamo za imenovanje in mu želimo veliko uspeha pri njegovem poslanstvu.

S to novico bo gotovo zadovoljen tudi naš dopisnik Mario Vižintin, ki nas je na vprašanje škofovega vikarja opozoril s posebnim pismom na začetku avgusta.

Prejeli smo

Ob ustanovitvi nove šolske smeri v Gorici, o kateri smo poročali že v prejšnji številki našega lista, nam je goriško tajništvo Sindikata slovenske šole poslalo poziv, ki ga rade volje objavljamo.

Pred dnevi je Prosvetno ministrstvo poslalo na goriško Solsko skrbništvo poseben dopis, ki ima za predmet ustanovitev slovenske sekcije industrijsko-tehnične usmeritve in sicer na ITI (»G. Galilei«) v Gorici. To je, seveda, pogojeno z zadostnim vpisom v 1. razred. Sindikat slovenske šole — Tajništvo Gorica —, ki se je za to že od vsega začetka zavzemal, je na svoji seji dne 29. avgusta temeljito pretresel vso zadevo in ugotovil, da te edinstvene prilike nikakor ne gre zamuditi. Možnost inamo, da obogatimo naše šolstvo z novo, moderno naravnano učno smerjo, ki nam je doslej manjkala in zaradi česar se je veliko naših dijakov vpisovalo na ustrezne italijanske zavode. Niti na Tržaškem nimamo take učne smeri v slovenskem jeziku. Povpraševanje po le tej je bilo vedno veliko, saj odpira širše perspektive za zaposlitev in daje tudi temeljito pripravo za nadaljnji študij na univerzitetnih znanstvenih fakultetah. Ta šola je sodobnega stroja; po svoji strukturi je že predhodnik reformirane višje srednje šole. Po skupnem dvoletnem študiju se dijaki odločijo za specifično usmeritev in sicer na tale območja: mehanika, elektrotehnika, informatika.

Sindikat torej odločno podpira ustanovitev te nove šole, vendar s tem ne zavrača obstoja in razvoja ostalih obstoječih šol. Je pa dejstvo, da so se na nekatere višje srednje šole vpisali številni dijaki in med temi so prav gotovo tudi taki, ki bi bili izbrali industrijsko-tehnično smer. Prilika za to pa ni zamujena. Prepis je zelo enostaven: interesent lahko predloži ravnateljstvu ITI »G. Galilei« — Via Puccini 22 — prošnjo za vpis na kolokovanem papirju za 700 lir, v kateri sporoča, na katero šolo se je redno vpisal in da so tam vsa njegova spričevala. Tajništvo ITI »G. Galilei« bo poskrbelo za ostalo. S svoje strani bo Sindikat poslal faksimile prošnje vsem dijakom, ki so se vpisali v prve razrede višjih srednjih šol.

Starši in dijaki, resno pretehtajte možnost, ki se vam nudi!

—o—

NOVI HRVAŠKI SVETNIK — ROMANJE V RIM

Znani kapucinski duhovnik pater Leopold Mandić bo v nedeljo 16. oktobra v Rimu proglašen za svetnika katoliške Cerkve. Takrat bo v Rimu mednarodna sinoda škofov o zakramentu spovedi. Številni škofje z vsega sveta se bodo pridružili mnogim hrvaškim škofom, ki pripeljejo v Rim več tisoč vernikov na Mandičevo kanonizacijo. Znano je tudi, da bodo prisotni škofje in zastopniki vernikov vsega beneškega patrijarhata, ker je novi ekumenski svetnik deloval 40 let kot spovednik v Padovi.

Največjega Mandičevega praznika v Rimu se bodo udeležili tudi zastopniki zamejskih Slovencev. Prvo skupino je že zbralo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, sedaj pa se pripravlja še druga skupina. Potovanje bo trajalo od 15. do 18. oktobra. Celotni stroški znašajo 220.000 lir. Vpisovanje v Gorici pri Katol. glasu, v župnišču v Nabrežini in v Trstu v knjigarni Fortunato. Informacije in spored potovanja na teh treh vpisnih mestih. Vpisovanje se zaključuje ob zasedbi mest oz. v torek 20. septembra.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

DRAGA '83

Leta 1972 je prof. Jože Peterlin v svojem otvorenem nagovoru na sedmih študijskih dneh v Dragi dejal: »Ideja, ki jo je imelo Društvo slovenskih izobražencev v Trstu od vsega začetka, je bila, da bi slovenski izobraženci našli nekje svobodni prostor, kjer bi v strpnosti in medsebojnem spoštovanju različnih pogledov in ideoloških usmeritev razmišljali in razpravljali o narodnem stanju in o bodočnosti naroda.« Prav leto 1972 pa je bilo v marsičem prelomno za nadaljnjo usodo študijskih dni. Spričo dejstva, da je njihov prireditelj (DSI) katoliško usmerjen, je seveda za prisotnost »različnih pogledov in ideoloških usmeritev« vseskozi bilo bistvenega pomena, kako nanje gleda »uradna« Slovenija. In ta je res od vsega početka z rezervo spremljala to zamejsko kulturno pobudo, a vendarle je bila iz leta v leto prisotna s čedalje vidnejšimi predstavniki. Leto 1972 bi moralo v tem smislu predstavljati višek. Kot predavatelj je bil namreč napovedan predsednik SAZU Josip Vidmar. Napoved se ni uresničila. Prireditelji študijskih dni so pa bili o tem dovolj pravočasno obveščeni, da so namesto Vidmarja utegnili povabiti prav tako vidnega predstavnika »uradne« slovenske kulture prof. Boga Grafenauerja. Na predvečer otvoritve študijskih dni pa je Grafenauer sporočil, da se Drage ne bo udeležil, in podobno sporočilo je poslal tudi nekoliko manj vidni ljubljanski univerzitetni profesor Stane Južnič.

Od tedaj Draga ni propadla, kot so nekateri napovedovali, a nedvomno se je v marsičem spremenila. Nekaj let za tem je nenadno premislil njen dotedanji glavni pobudnik; zapustila je vasico, po kateri nosi ime, in se preselila v openski Finžgarjev dom; zaradi neljubih iznenadenj se je uveljavila polzarotniška praksa, da so ime na predavateljev objavljena šele na predvečer začetka študijskih dni..., predvsem pa »različnost pogledov in ideoloških usmeritev« ni nikoli več segla na levici dlje od zamejskega marksizma in od matičnega »novomarksizma«. A istočasno je čedalje bolj vprašljivo tudi postajalo, ali sploh gre prirediteljem (vsaj odločilnejšim) še za to, da bi Draga še kdaj segala kaj dlje. Letošnje študijske dni je npr. sklenil poseg vsekakor markantne osebnosti Drage, ki je pribil približno takšen sistem enačb: slovenstvo = etičnost, etičnost = religioznost, religioznost = katolištvo.

Velja poudariti, da nam ne gre za to, da bi iskali kakršnekoli »krivice« za ideološko oženje (čiščenje?) Drage. (Za kaj takega bi sicer ne bila potrebna kakšna izjemna detektivska sposobnost, s

katero pa se vsekakor ne more pohvaliti, na primer, običajni polemikar tržaškega dnevnika.) Gre pa nam brez dvoma za ugotovitev, da če Draga res ni propadla, je prav gotovo propadla Peterlinova zamisel o nji. O sedanji Dragi bi zlasti letos lahko rekli, da je »osnovana na krščanskem pogledu na svet in na kulturni enotnosti vseh Slovencev« (vseh predvsem v geografskem smislu), kot je opredelila svojo idejno usmeritev pravkar nastala revija »Celovski zvon«, ki bi jo lahko označili kot neuradno glasilo sedanje Drage — in ne samo zato, ker je njena prva številka bila predstavljena na prvem večeru letošnjih študijskih dni.

Zgornje ugotovitve brez dvoma potrjujejo tudi imena letošnjih sicer kvalitetnih predavateljev. V petek, 2. septembra, je pred že omenjeno predstavitev »Celovskega zvona« univ. prof. Martin Jevnikar podal zgodovinski pregled slovenskega revijalnega tiska in med drugim primerno poudaril bistveno vlogo, ki jo je ta tisk odigral in jo še odigra v slovenskem kulturnem življenju. V soboto je predaval prof. Ljubo Sirc o tem, kakšna naj bi bila Slovenija v osemdesetih letih predvsem na gospodarskem in političnem področju. Glasgowski vseučiliški profesor je dejal, da si zamišlja idealno Slovenijo kot sodobno urejeno državo po zahodnoevropskem vzorcu. V tem smislu je med drugim izrazil potrebo, da bi v slovenskem in sploh jugoslovanskem gospodarstvu imelo možnost svobodnega razvoja zasebno podjetništvo. V nedeljo zjutraj je po maši, med katero je pridigal dr. Pavle Zablatic ob navzočnosti tržaškega škofa Bellomira o odnosu med vero in znanostjo, sledilo predavanje prof. Janeza Vodopivca na temo: Kvas novega krščanstva. Predavatelj, ki poučuje na Urbaniani v Rimu, je razgrnil globlji pomen II. Vatikanskega koncila v cerkveni zgodovini, in to kot zmole le nekdo, ki je sam sodeloval v koncilskih komisijah in ki vseskozi spremlja rast današnje Cerkve z izjemnega opazovališča. Zadnji predavatelj letošnje Drage je bil ravnatelj Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu prof. Reginald Vospornik, ki je govoril na temo: Na razvodju dveh kultur. Govoril je kajpak o odnosu med slovensko in nemško kulturo, kakor ga doživljajo koroški Slovenci. Pojem bikulturnosti, kakor ga je opredelil predavatelj, je vzbudil zanimanje pa tudi kako kritiko, vsaj v kolikor lahko pomeni odstopanje od slovenske narodne zavdnosti.

Sploh je v diskusijah, ki so sledile posamez-

nim predavanjem, bilo vseskozi v ospredju slovensko narodno vprašanje. To je sicer za Drago povsem običajno, letos pa je bilo slišati tudi kako novo noto. Veliko razburjenja je med udeleženci vzbudila nedavna vest, da novi šolski programi Socialistične republike Slovenije predvidevajo korenito skrčenje učenja slovenskega slova in slovenske kulture nasploh, a to v prid obsežnejšemu spoznavanju kultur drugih jugoslovanskih narodov. Tako se je med udeleženci postavljalo vprašanje, ali ni že potrebno govoriti o potujčevanju ne samo obrobne, temveč celo osrednje Slovenije. V tej zvezi je seveda marsikdo, začenši s prof. Ljubom Sircem, tudi opozoril na pereč problem množičnega priseljevanja ne-slovenskega življa v SRS, ki zdaj menda že presega 15% celotnega republiškega prebivalstva.

Kot že v preteklosti je torej tudi letošnja Draga živo odražala iskreno zavzetost za slovenskega človeka, kjerkoli že ta živi. Študijski dnevi so nasplošno uspeli. Udeležba na njih je bila številna celo iz osrednje Slovenije, in to kljub pologu za prehod čez mejo. (Resnici na ljubo so ga vsaj nekateri bili oproščeni izrecno zato, ker so bili namenjeni nanje.) Draga vsekakor ostaja kulturna manifestacija, ki po svoji pomembnosti presega zamejski okvir. Če smo uvodoma nekoliko vztrajali pri določanju njene današnje idejno-politične podobe, je bilo pa zato, ker menimo, da je vendarle neustrezno ali kar prevzeto seganje po prisposobi, češ da je Draga nekakšen vseslovenski parlament. Draga je pač izraz sicer pomembnega dela slovenske kulturne in drugačne resničnosti, a ravno le dela, ki pa bi mu nihče ne smel kratiti pravice do svobodnega izražanja in vsestranskega uveljavljanja.

—o—

PODELITEV PRVE DEŽELNE NAGRADE ZA POEZIJO

V nedeljo, 4. t.m., so na dvorišču devinskega gradu podelili prvo deželno nagrado za poezijo. Natečaj je organiziral italijanski krožek za kulturo iz Devina, ki je bil ustanovljen pred približno letom dni, predseduje pa mu Anna Gruber. Na natečaj se je prijavilo preko sto ustvarjalcev iz vse dežele. Pokroviteljstvo nad to pobudo pa sta prevzela Turistična ustanova iz Trsta in devinski princ Thurn und Taxis.

Na slovesnosti nagrajevanja sta v imenu pokroviteljev spregovorila svetovalec turistične ustanove Zegna in pa princ Rajmund Thurn und Taxis, ki je med drugim dejal, da hoče s tem pokroviteljstvom nadaljevati s tradicijo svoje družine, ki se je, še posebno v prejšnjem stoletju, zelo zanimala za pesništvo, saj se je na devinskem gradu več časa mudil nemški pesnik Rainer Maria Rilke.

Nagrado je prejel ustvarjalec iz Pordenona Gianni Di Fusco, priznanja pa so podelili še številnim drugim umetnikom. Komisijo za podelitev nagrade in priznanj so sestavljali pisatelj Elio Bartolini in Stelio Mattioni, kipar Nino Perizi ter Nicolò Molea. Izbor pesmi udeležencev natečaja je prebrala gledališka igralka Fulvia Gasser, za zaključek pa je nekaj skladb zaigral komorni orkester, sestavljen iz cimbal, oboe in violončela.

Čeprav je eden izmed govornikov omenil, da je dežela Furlanija-Julijska krajina postavljena na stičišče več kultur, ni nihče, ne prireditelj ne pokrovitelj niti z besedico omenil slovenske prisotnosti v teh krajih.

Nova knjiga pesnice Ljubke Šorli

Tre dni je izšla zbirka izbranih otroških in mladinskih pesmi goriške pesnice Ljubke Šorli. Zbirka ima naslov Veseli ringaraja in je izšla kot tretja knjiga Pastirčkove knjižnice. To ni slučaj, saj gre za pesmi, ki so bile objavljene po letu 1950 ravno v otroški reviji Pastirček in ki jih je pesnica začela zlagati ob spodbujanju takratnega Pastirčkovega urednika msgr. Srečka Gregorca. Ljubka Šorli je od tedaj ostala zvesta otroški poeziji vse do danes, ko že dalj časa opravlja uredniško delo pri istem Pastirčku.

Pesmi je izbral in jim napisal spremno besedo zaslužni goriški kulturni delavec Marijan Bre-

celj, ki je leta 1972 že oskrbel izdajo izbranih pesmi iste avtorice, za ilustracije in opremo pa je poskrbel tržaški likovnik Edi Zerjal. Nova zbirka obsega nad 120 pesmi, med katerimi so tudi take, ki so že bile uglasbene. Osrednji pesnični motivi so narava, človek, domovina, versko doživetje. O novi knjigi Ljubke Šorli se je Marijan Brecej v spremni besedi takole izrazil: »Izid take pesniške zbirke gotovo pomeni preprosto povedano — praznik. Praznik slovenskega čustva, praznik slovenske misli, praznik slovenske besede«.

M. Bambič razstavlja v Sežani

V petek, 26. avgusta, so v Mali galeriji v Sežani odprli razstavo risb in ilustracij Milka Bambiča. Pobuda galerije, da na posebni razstavi prikaže ustvarjalnost Milka Bambiča od leta 1917 do 1927, je vsekakor na mestu, saj gre za obdobje, ki ni prelomno le na politični in socialni ravni, temveč tudi v kulturnem pogledu. Je to čas, ko je prišlo do revolucionarnega vrenja v Rusiji, svetovni spopad, ki je povsem izčrpal gmotne in duhovne sile evropskega kontinenta, pa se je zaključil. Nastale so nove države, številni narodi,

OB ZAKLJUČKU SKAVTSKIH TABOROV

▣ nadaljevanje s 3. strani

možnosti za najrazličnejše igre, ki so po navadi najpogostejše vzgojno sredstvo na taborih volčičev in veveric. Skoraj 110 udeležencev teh dveh taborov je pod vodstvom Stojana Pahorja in Edija Žerjala, v času od 2. do 12. avgusta, imelo priložnost, da v naravi in pod šotori v praksi spozna to, kar so pozimi obravnavali na sestankih. Pod spretnim vodstvom svojih voditeljev so mali živžavčki skavtske organizacije pokazali veliko ustvarjalnosti, fantazije in otroške razigranosti. Izleti, igre, športne tekme in likovni poizkusi so zaposlovali delovne dneve taborečih. Na taboru volčičev in veveric pa so pomagali tudi nekateri starši udeležencev; po mnenju vseh bodo spomini na taborne dni koristna in pogosta tema prvih sestankov skupin in krdel, ki so bila na taborih.

Po taborih, višku vsakoletne skavtske dejavnosti, so vodi za nekaj časa prenehali s svojo tedensko dejavnostjo. Sedaj, pred začetkom šole, pa se že pripravljajo načrti za delovanje v naslednjem letu. Čez nekaj tednov se bodo začeli sestanki in čez 400 članov tržaškega dela Slovenske zamejske skavtske organizacije bo z nabiranjem novih izkušenj s pomočjo najrazličnejših podvigov, raslo v smislu skavtske vzgoje. Ta metoda si postavlja za cilj, da naj bi skavti puščali za seboj boljši svet, kot ga srečavajo. To prizadevanje pa postaja v teh dneh življenjskega pomena za vse človeštvo.

med drugim tudi Slovenci, so se osvobodili stoletnih spon avstroogrske monarhije, žal pa so se primorski Slovenci ponovno znašli pod tujim gospodarjem, tokrat pod Italijo.

Na področju likovnega ustvarjanja je na Slovenskem še vedno močno žarčila osebnost Riharda Jakopiča in ostalih impresionistov, mladi rod, ki je pravkar stopal na površje, pa tej usmeritvi ni več sledil. Izrazita predstavnika obnovitvene gibanja v likovni umetnosti sta bila France in Tone Kralj, ki sta uvajala ekspresionistični slog, avantgarda pa se je zbirala predvsem okrog revije Tank. Prav v tem krogu opazamo napredne kubistične, futuristične in konstruktivistične tendence, pri čemer je bil delež primorskih umetnikov dokaj opazen. V zvezi s temi stremljenji se običajno omenjajo Venó Pilon, Avgust Černigoj,

Lojze Spazzapan, Ivan Čargo, razstava v sežanski Mali galeriji pa je dokaz, da je v njih pomembno vlogo odigral tudi Milko Bambič.

Njegova življenjska pot je potekala takole: rodil se je v Trstu 26. aprila 1905, tu je obiskoval tudi slikarsko šolo bratov Rendičev, maturiral pa je na realki v Idriji. Absolviral je Trgovsko visoko šolo Revoltella v Trstu, v Ljubljani pa je na univerzi poslušal predavanja iz arhitekture in umetnostne zgodovine. Kritik Fran Šijanec je zapisal, da je Bambič »ostal povezan s tržaškim okoljem najdalje od vseh svojih tovarišev«. Ogromno je število Bambičevih ilustracij in reportažnih karikatur za dnevni tisk, a tudi v knjižni ilustraciji, kjer je eden naših najbolj domiselnih ilustratorjev, je poln lahkega občutja in anekdotskega humorja (mladinske ilustracije). Po obsegu in plodovitosti dekorativno stilizirane uporabne grafike bi se dal primerjati z njim samo še Černigoj. Bambičeve risbe najdemo npr. v humorističnem časniku Čuk na pal'ci, mladinskem Novem rodu, znameniti čitanki Kolački, statističnem listu Skovir in dijaškem Našem glasu. Zaradi fašističnega nasilja se je moral preseliti v Ljubljano, kjer je živel od 1927 do 1943, ilustriral je dnevnik Jutro, sodeloval pri reviji Ilustracija. V Zagrebu je bil od 1929-30 umetniški vodja Reklamografike, ki je izdelovala tiske v tim. brizgotisku. Po vrnitvi v Trst je nadaljeval s knjižno ilustracijo, pri reviji Galeb pa je leta 1957 uvedel poseben barvni IRIS tisk. Ukvarja se tudi z izumiteljstvom in likovno kritiko.

Živahno likovno vrenje, na katerega sem uvodoma opozoril, se seveda na svoj način odraža tudi pri Bambiču, ki ni bil gluha za aktualne likovne smeri, marveč jih je spretno vnašal zlasti v svoje risbe in ilustracije. Na začetku umetniške poti, še pod vplivom šolanja pri bratih Bendičih, opazamo naslon na klasično slikarsko izročilo, ko pa se je v Idriji spoznal z Lojzeto Spazzapanom, se je navdušil za avantgardne tokove. Razstava v Sežani je pomembno dopolnilo našega dosedanjega vedenja o razvoju slovenskega slikarstva na Primorskem med obema vojnama. Odprta bo do 16. septembra t.l.

M. V.

—o—

Tajnik Krščanske demokracije De Mita se baje še vedno zavzema za sklicanje predčasnega strankinega kongresa. Po njegovem bi na kongresu bila najboljša priložnost za globljo proučitev vzrokov nazadovanja Krščanske demokracije na zadnjih državnozborskih volitvah

Raketno vprašanje M. S.

OOOOO 6 OOOOOO

EVROPSKE RAKETE

Mimo strateških raket, s katerimi smo se doslej ukvarjali, sta velesili opremljeni še z vrsto drugačne raketne oborožitve. Zaradi svojega dolgega dometa so strateške rakete dobile ime tudi »medcelinske rakete« in kot take predstavljajo nedvomno zadnjo besedo v svetovni vojni. Na drugem koncu najdemo takoimenovane »taktične rakete«, z dometom nekaj sto kilometrov. Primerne so za uporabo na bojišču samem in v primeru omejenih vojn. V sredi med obema stoji »srednjedometne rakete«. Njihov domet znaša 2 tisoč do 3 tisoč kilometrov. Za medcelinski raketni udarec je to premalo, če pa vojno prizori-

šče skrčimo na ozemlje ene same celine, je ta domet popolnoma dovolj. Tovrstne rakete so zato dobile ime tudi »prizoriščne rakete« in če smatramo, da bi to vojno prizorišče lahko bila naša celina tudi »evropske rakete«. Problem, ki so ga sprožile, pa je poznan tudi kot »vprašanje vmesnih jedrskih sil.«

Zaradi svoje središčne zemljepisne lege je Sovjetska zveza v zadnjih šestih letih to orožje močno razvila. Jedro nove sovjetske srednjedometne oborožitve predstavljajo rakete SS-20. Opremljene so s tremi jedrskimi konicami, od katerih je moč vsako neodvisno usmeriti na ločen cilj. Gre torej za rakete vrste MIRV. Po

zadnjih podatkih jih je Moskva doslej izdelala že 351 in jih namestila približno dve tretjini ob svojih evropskih mejah. Te rakete so uperjene ne proti ozemlju Združenih držav, pač pa proti njihovim evropskim zaveznikom Atlantskega pakta. Poleg teh ima Sovjetska zveza še približno 250 starejših raket vrste SS-4 in SS-5 in še obsežen arzenal taktičnih raket. Zahodni izvedenci računajo, da ima sedaj Varšavsko zavezništvo skupno 3324 raket in letal proti 1526 Atlantskega pakta, število jedrskih bomb pa naj bi kar za trikrat presevalo jedrske zaloge članic NATO. V te račune seveda ni všteta strateška oborožitev, ki je usmerjena proti Združenim državam.

Atlantsko zavezništvo meni, da je bila s tem podrta njegova dolgoletna strategija za obrambo Zahodne Evrope, obenem pa izpostavlja ogromen ofenzivni potencial sovjetskega tabora članice zavezništva

Tragedija na Daljnem vzhodu...

■ nadaljevanje s 1. strani

di občutek »oblegane trdnjave«, za kakršno se ima Sovjetska zveza še vedno, čeprav je poteklo že več kot šest desetletij od oktobrske revolucije in je danes Sovjetska zveza ena izmed dveh velesil na svetu.

Kar mora vsakega razmišljujočega človeka skrbeti, je prav dejstvo, da južnokorejskega letala ni sestrelila neka državica, temveč da je to zakrivila ena izmed dveh velesil, od katerih je dejansko odvisen nadaljnji obstoj človeškega rodu na Zemlji. Velesila, katere predstavniki prav te dni vodijo pomembne pogovore z zastopniki druge velesile, Združenih držav Amerike, v Zenevi.

V Združenih državah je namreč prevladala zdrava pamet in se je predsednik Reagan odločil za nadaljevanje pogovora s Sovjeti o vprašanju tako imenovanih evroraket, čeprav se po drugi strani stopnjuje tako v Združenih državah kot v Južni Koreji in delno tudi na Japonskem nekakšna psihološka vojna proti Sovjetski zvezi, katere glavni cilj je, kot kaže, doseči od Sovjetske zveze nadaljnja priznanja in med drugim obvezo, da bo izplačala odškodnino družinam, ki so imele žrtve.

Ne glede na vse to pa je jasno, da tragični dogodek ob otoku Sahalinu ni naredil dobre usluge Andropovu in njegovim sodelavcem, saj se je močno zamajal nji-

hov ugled po svetu in se je zlasti zrahljalo še tisto malo zaupanja, ki ga na Zahodu imajo do predstavnikov totalitarnega režima in države, kakršna je Sovjetska zveza.

—o—

Predsednik vlade in tajnik socialistične stranke Craxi je pred dnevi poročal vodstvu svoje stranke o notranjih in zunanje-političnih problemih, med drugim o položaju v Libanonu, o sestrelitvi južnokorejskega potniškega letala ter pogovora v Zenevi. Socialistična stranka bo na seji centralnega komiteja, ki bo konec tega meseca, določila datum prihodnjega strankinega kongresa. Ta bi moral po statutu biti v aprilu prihodnjega leta, a ni izključeno, da bo sklican že v prihodnjem januarju.

—o—

JADRANSKI ZAVOD ZDRUŽENEGA SVETA V DEVINU

■ nadaljevanje s 4. strani

jakov vsaj na začetku zahtevali nekoliko žrtev, dokler se razmere ne bodo uredile.

Mednarodni šolski zavod, ki letos začne svoje delo v Devinu, bo vsekakor razgibal življenje v vasi, saj je med točkami vzgojnega načrta te šolske ustanove predvideno tudi spoznavanje družbe in okolja, v katerem zavod deluje.

Bo nauk 8. septembra 1943...

■ nadaljevanje s 1. strani

problemov, za kar se je treba zahvaliti predvsem množičnemu oboroženemu uporu proti okupatorju.

Ostali pa smo mi Slovenci na Tržaškem, Goriškem, Benečiji in Kanalski dolini, ki se moramo še vedno ubadati s problemom lastnega narodnega obstoja, čeprav je fašizem bil poražen in čeprav je poteklo že 40 let od tistih septembrskih dni. Prav v tem letu smo se morali ponovno prepričati, kako se nas uradna italijan-

ska oblast noče niti spomniti, kako dejansko prezira naše zahteve po globalni zakonski zaščiti, ki ni nič drugega kot posledica naše upravičene skrbi, da se ne bi izmaličila naša osebnost, da bi še dalje lahko živeli kot Slovenci na svoji zemlji.

Pristojne oblasti pa bi morali dogodki pred 40 leti spomniti, kam je Italijo v naših krajih pripeljala politika, za katero je tu bilo predvsem značilno sovraštvo proti vsemu, kar je bilo slovenskega. Bo ta nauk kaj zalegal?

NATO hudim političnim pritiskom Kremlja. Evropska strategija Atlantskega zavezništva že desetletja računa na takoimenovani »dežnik« ameriških strateških bombnikov in kopenskih ali podmorniških raket. Prav zaradi tega je atlantski ofenzivni potencial sorazmerno skromen. Poveljstvo NATO lahko odloča le o 244 jedrskih raketah. Od tega jih je 180 vrste Pershing, ki lahko nosijo eno samo konico in še to niti tisoč kilometrov daleč. 64 pa je raket vrste Polaris A-3, s katerimi so opremljene britanske podmornice. Francija, ki je sicer uradno članica zavezništva NATO, se je leta 1966 umaknila iz enotnega poveljstva ter si ustvarila lastno »odvračevalno silo«. Francoska »force de frappe« obsega skupno 98 balističnih raket, od katerih je 18 srednjedometnih, 80 pa podmorniških.

Zahodno zavezništvo je zato z rastočo zaskrbljenostjo spremljalo rast raketne

moči Vzhodnega tabora. 13. decembra 1979 so se članice Atlantskega pakta odločile, da od konca letošnjega leta namestijo na svojem ozemlju 108 raket vrste Pershing II in 464 raket nove vrste, ki so zaradi svojih značilnosti dobile oznako »cruise«, to je rakete, ki križarijo. K njihovim tehničnim značilnostim se bomo še povrnili. Rakete Pershing II bodo vse šle v Zvezno Nemčijo, medtem ko pridejo rakete »cruise« v Veliko Britanijo, Italijo, Zvezno Nemčijo, Belgijo in na Nizozemsko. Svojo vlogo bodo rakete »cruise«, ki jih bodo namestili v britanskem raketnem oporišču Greenham Comon, lahko prevzele že letošnjega decembra, medtem ko bo devet raket Pershing II, ki pridejo v Zvezno Nemčijo in prve rakete »cruise«, ki jih bodo nastanili v Comisu na Siciliji, uporabljive komaj marca 1984. Vprašanje pa je, če bodo tudi rakete Pershing II uporabljive pred tem datumom. 27. julija letos je nam-

IZ DOGAJANJA V LATINSKI AMERIKI

Ameriški posebni odposlanec za Srednjo Ameriko Richard Stone je končal večtedenski obisk v državah tistega področja. S pomočjo Mehike je imel v Kolumbiji in Kostariki razgovore s salvadorsko oboroženo opozicijo Farabundo Marti. Stone je izjavil, da je pot do pomiritve dolga in zapletena, da pa je trdno prepričan, kako je politično reševanje sporov boljše od vojaškega obračunavanja.

Salvadorska gverila pa je poudarila, da pogovori z Združenimi državami še ne pomenijo konca oboroženih akcij. Kot primer je predstavnik gverile navedel napad na San Miguel. Konec prejšnjega tedna se je morala vladna vojska 15 ur bojevati z gverilci, ki so med drugim vrgli v zrak tri mostove, del vojašnice, dve trgovini in štiri bencinske črpalke. Vojska je imela osem žrtev in 40 ranjencev.

V prestolnici San Salvador pa je pred dnevi neznanec odvrnil bombo v neko zabavišče. Šest gostov je izgubilo življenje.

—o—

V Čilu je po nedeljskih manifestacijah v santiagoškem predmestju Granja mirno. Policija je aretirala 21 manifestantov. Enega so predali sodišču, za ostale pa bo odločalo notranje ministrstvo. Neredi so veljali kot priprava na »protestni dan« v četrtek.

V Čile se medtem z dovoljenjem oblasti vračajo politični izgnanci in begunci. Tako se je zdaj vrnil bivši predsednik Krščanske demokracije Fuentealba, ki so ga bili izgnali iz države pred 9 leti. Izjavil je, da mora nujno priti do dialoga med vlado in opozicijo. O tem je na tiskovni konferenci spregovoril tudi predsednik mednarodne Krščanske demokracije Zaldivar, ki se je vrnil v domovino po treh letih. Režim je treba spremeniti na podlagi širokega ljudskega soglasja, je poudaril. Sedanja večja svoboda izražanja je sad boja za demokracijo, ki se mu oblast ni mogla več upirati. Čimprej je treba sestaviti začasno vlado, je še dodal, ki naj usmeri državo h korenitim spremembam. O Pinochetovi vladi je dejal, da je najslabša v čilski zgodovini.

reč na floridskem preizkuševališču Cape Canaveral spet spodletel poskus s to raketo. Od osmih poizkusov, ki so jih tamkaj izvedli, sta tako kar dva bila neuspešna. 70 sekund po izstrelitvi je raketa pričela dobesečno »izgubljati kose«, tako da so jo morali med letom uničiti. Jasno je, da tehnikom še ni uspelo doseči polne zanesljivosti za to raketo.

Tako rakete Pershing II kot izstrelki »cruise« nosijo samo po eno jedrsko konico. V tem oziru so sovjetske rakete SS-20 nevarnejše, saj imajo tri neodvisne konice. Vendar pa sta oba ameriška izstrelka izredno točna in lahko z evropskih odstrelišč mirno dosežeta Moskvo. O raketah Pershing smo že spregovorili, ne bo pa odveč, če posvetimo nekaj vrstic tudi izstrelkom »cruise«, ki so tehnično izredno zanimivi in povzročajo Moskvi hude preglavice.

(Dalje)